

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni **A. S. (1)** wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika, w skład którego wchodzi:

- nieruchomość gruntowa położona w S. gm. J. o wartości 300 000 zł, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...),
- ruchomości wymienione w pkt b – f wniosku (samochód osobowy marki O. (...) – o wartości 5000 zł, samochód osobowy o wartości F. (...) – o wartości 1500 zł, łódka wędkarska – o wartości 2500 zł, przyczepka do łodzi o wartości 3000 zł, motocykl o wartości H. (...) – o wartości 5000 zł) -
- poprzez przyznanie wszystkich wymienionych składniki na wyłączną własność uczestnika, z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni w wysokości 165 250 zł.

W uzasadnieniu wniosku podała, że małżeństwo wnioskodawczyni i uczestnika zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) Wydziału VI Cywilnego Rodzinnego z dnia 22 listopada 2012r. (...), który uprawomocnił się w dniu 28 grudnia 2012r.

W czasie trwania małżeństwa wnioskodawczyni i uczestnik nabyli wskazane we wniosku składniki majątkowe, które obecnie znajdują się w wyłącznym posiadaniu uczestnika (k. 2 – 20dw.).

Uczestnik **M. P. (1)** – jak się wydaje – co do zasady nie oponował wnioskowi o podział majątku wspólnego. Przedstawiał jednak jego skład i wartość w częściowo odmienny sposób aniżeli wnioskodawczyni.

Zdaniem uczestnika, w skład majątku wspólnego wchodziła nieruchomość gruntowa, położona w S. gm. J., dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...) o wartości 20 000 zł, samochód osobowy marki F. (...) o wartości 10 000 zł oraz udziały w ruchomościach – łódce wędkarskiej i przyczepce podłodziowej, stanowiących współwłasność z D. P. (1) (o wartości 1500 zł każda z nich).

Uczestnik domagał się dokonania podziału majątku „przy uwzględnieniu kwoty 1450 zł z tytułu sprzedaży samochodu marki P. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 1995, darowanego uczestnikowi przez ojca w 2001r.”.

Uczestnik zgodził się, aby wszystkie składniki majątkowe zostały przyznane wyłącznie jemu, za spłatą na rzecz wnioskodawczyni w wysokości 14 300 zł.

Uzasadniając stanowisko zawarte w odpowiedzi na wniosek uczestnik podał, że wymieniona przez niego nieruchomość gruntowa została nabyta na podstawie umowy sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego. Środki na nabycie tej nieruchomości w wysokości 12 000 zł uczestnik otrzymał od ojca. Nadal jednak istnieje zadłużenie w wysokości 13 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami wobec R. H. (1) (sprzedawcy nieruchomości).

Uczestnik podał, że został przeprowadzony remont domu na tej nieruchomości, obejmujący wykonanie więźby dachowej, przetarcie drzewa, wykonanie konstrukcji, kanalizacji, instalacji elektrycznej (które to prace wykonywał ojciec uczestnika oraz uczestnik), a także – prace rozbiórkowe, dobudowanie, postawienie murów i otynkowanie, położenie centralnego ogrzewania (które to prace wykonywała ekipa opłacona przez ojca uczestnika).

Wnioskodawczyni napisała oświadczenie, w którym zrzekła się domu, pozostającego w trakcie remontu oraz samochodu marki O. (...). Oświadczenie to zostało spisane, bowiem ojciec uczestnika chciał zabezpieczenia swoich praw na przyszłość, w razie rozstania się małżonków.

Zdaniem wnioskodawcy zatem, zarówno dom, jak i pozostała ze sprzedaży samochodu marki O. (...) kwota 1000 zł nie podlegają podziałowi.

Uczestnik przyznał, że w trakcie trwania małżeństwa strony zakupiły także samochód osobowy marki F. (...) podkreślając, że pieniądze na cel zostały pożyczone od ojca uczestnika (w kwocie 13 000 zł) i od brata uczestnika – D. P. (1) (w kwocie 20 000 koron szwedzkich). Nadal istnieje zadłużenie z tego tytułu w łącznej wysokości 35 000 zł wraz z odsetkami.

Uczestnik podał, że ruchomości w postaci łódki wędkarskiej i przyczepki podłodziowej zostały nabyte przez małżonków na współwłasność z D. P. (1).

Natomiast kwota 1450 zł, pochodząca ze sprzedaży samochodu marki P. (...), stanowi nakład uczestnika na majątek wspólny, bowiem pojazd ten został mu darowany przez ojca w 2001r. (k. 19 – 24).

W toku sprawy stanowisko ulegało zmianom. Wnioskodawczyni i uczestnik ostatecznie zajęli zgodne stanowisko co do:

- wartości nieruchomości, położonej w S. gm. J., dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...), ustalając ją na kwotę 240 000 zł (k. 126),
- wartości samochodów (marki F. (...) i sprzedanego – marki O. (...)) i motocykla marki Y. (k. 59 odw. i k. 83 odw.),
- wartości łódki wędkarskiej i przyczepki podłodziowej (k. 59 odw. - pozostając nadal w sporze co do zakresu, w jakim ruchomości te należały do majątku wspólnego),
- wartości pozostałych ruchomości, w szczególności stanowiących wyposażenie domu (jak na k. 83 – 83 odw. i k. 148).

W piśmie z dnia 20 czerwca 2017r. (k.138 - 141) uczestnik ostatecznie doprecyzował swoje stanowisko w zakresie odnoszącym się do nieruchomości, wchodzącej w skład majątku wspólnego stron (por. twierdzenia na k. 126 – 126 odw.).

W treści tego pisma wskazano, że celem złożenia przez wnioskodawczynię załączonego do odpowiedzi na wniosek oświadczenia było potwierdzenie, że nie dokonała ona żadnych nakładów na majątek wspólny, złożony z zabudowanej działki. Nakłady te pochodziły od uczestnika, który otrzymywał na swoją rzecz darowizny oraz pożyczki. Oświadczenie sformułowane wadliwie należy natomiast odczytywać zgodnie z rzeczywistym zamiarem i celem jego złożenia (art. 65 k.c.).

W związku z tym, uczestnik zgłosił żądanie rozliczenia nakładu ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny w postaci nieruchomości (której wartość wynosi 240 000 zł), o wartości 220 000 zł.

Ponadto, wniósł o obniżenie spłaty na rzecz wnioskodawczyni uznając, że przemawiają za tym zasady współżycia społeczne (art. 5 k.c.).

Wnioskodawczyni wniosła o oddalenie powyższych żądań, kwestionując twierdzenia uczestnika w powyższym zakresie (k. 144 – 145).

Sąd ustalił, co następuje:

Wnioskodawczyni i uczestnik zawarli związek małżeński w dniu 26 września 1998r. w J..

Wyrokiem z 22 listopada 2012r. (wydanym w sprawie sygn. akt(...)), który uprawomocnił się w dniu 28 grudnia 2012r., Sąd Okręgowy w (...)VI Wydział Cywilny Rodzinny rozwiązał ich małżeństwo przez rozwód.

dowód: wyrok z k. 6, dokumenty w aktach sprawy Sądu Okręgowego w(...)sygn. akt (...)

Po zawarciu związku małżeńskiego małżonkowie A. i M. P. (1) zamieszkali u rodziców wnioskodawczyni.

Po kilku miesiącach od zawarcia związku małżeńskiego, uczestnik podjął pracę. Przez cały dalszy czas trwania małżeństwa uczestnik pracował.

W okresie gdy wnioskodawczyni w związku z ciążą i urodzeniem dziecka przebywała w szpitalu, został odnowiony pokój w domu jej rodziców, w którym małżonkowie zamieszkiwali. Remont został wykonany przez ojca i braci uczestnika. T. P. (1) zakupił w tym celu tapety i wykładziny.

Pobyt wnioskodawczyni w szpitalu przedłużył się. W dniu (...). wnioskodawczyni urodziła przedwcześnie córkę M. (waga przy urodzeniu – 900 g).

Wnioskodawczyni w okresie następnych 5 lat nie podejmowała pracy zawodowej i zajęła się opieką nad dzieckiem oraz prowadzeniem domu. Prace domowe obejmowały m.in. gotowanie, sprzątanie, palenie w piecu (w tym – niekiedy – rąbanie drewna). W tym czasie skończyła szkołę średnią i przystąpiła do matury. Podejmowała się także różnych drobnych prac na zlecenie.

Po okresie poszukiwania pracy, wnioskodawczyni podjęła zatrudnienie w mleczarni, jednakże po dwóch tygodniach zrezygnowała. Praca w tym miejscu była bardzo ciężka. Wkrótce potem, wnioskodawczyni rozpoczęła pracę w restauracji w charakterze kelnerki. Zrezygnowała z niej, w związku z faktem zajścia w ciążę i obawami wynikającymi z przebiegu poprzedniej ciąży. W dniu (...) urodziła córkę M..

Na trzy lata przed rozводом wnioskodawczyni podjęła pracę jako opiekun, na pełen etat. Jednocześnie, rozpoczęła studia wyższe w systemie zaocznym.

dowód: zeznania świadka Z. D. z k. 127 – 127 odw., częściowo – zeznania świadków R. P. z k. 128 – 128 odw., D. P. z k. 128 odw. – 129, T. P. z k. 129 odw. – 130 odw., L. M. z k. 150 – 152, B. S. z k. 152 – 154, zeznania wnioskodawczyni z k. 154 – 158, dokumentacja z k. 167 - 197

W dalszym okresie zamieszkiwania u rodziców wnioskodawczyni, stosunki między uczestnikiem a rodzicami wnioskodawczyni nie układały się dobrze.

Źródłem konfliktu był fakt, że ojciec wnioskodawczyni oczekiwał od uczestnika większej pomocy przy różnych pracach na terenie jego posesji.

Ponadto uczestnik miał żal do rodziców wnioskodawczyni, na tle wzajemnych rozliczeń za wypożyczenie instrumentów muzycznych, dla celów organizowanego przez siebie sylwestra. Rodzice wnioskodawczyni ponieśli straty w związku z tym przedsięwzięciem i nie mieli pieniędzy, aby zapłacić zięciowi.

Natomiast relacje wnioskodawczyni z teściami aż do chwili wystąpienia o rozwód układały się dobrze. Pomagali sobie wzajemnie.

W czasie trwania małżeństwa wnioskodawczyni korzystała także ze wsparcia i pomocy, udzielanej małżonkom przez jej rodzinę, w postaci pomocy w utrzymaniu, w codziennej opiece nad dziećmi, przygotowywaniu różnych uroczystości na ich rzecz.

dowód: zeznania świadków R. P. z k. 128 – 128 odw., D. P. z k. 128 odw. – 129, T. P. z k. 129 odw. – 130 odw., L. M. z k. 150 – 152, B. S. z k. 152 – 154, zeznania wnioskodawczyni z k. 154 - 158

Za namową ojca uczestnika, małżonkowie postanowili wyprowadzić się z dotychczasowego miejsca zamieszkania.

W dniu 23 czerwca 1999r., na mocy umowy sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego, przed notariuszem A. Z. w Kancelarii Notarialnej w O. (Rep. A Nr (...)), nabyli od wujka uczestnika R. H. działkę gruntu o nr(...), położoną w S. gm. J., dla której to nieruchomości została następnie urządzona księga wieczysta KW Nr (...).

Cena sprzedaży została określona na kwotę 25 000 złotych, z czego kwota 12 000 zł (pochodząca od ojca uczestnika) została uiszczona sprzedawcy w dniu zawarcia umowy, a reszta ceny w wysokości 13 000 zł miała zostać zapłacona w ciągu 30 dni.

Małżonkowie zamieszkali w domu, położonym na tej nieruchomości.

dowód: wydruk odpisu z księgi wieczystej z k. 7 – 11, oświadczenie z k. 33, umowa z k. 37 – 41, zeznania świadków R. H. z k. 127 odw., R. P. z k. 128 – 128 odw., T. P. z k. 129 odw. – 130 odw., zeznania wnioskodawczynie z k. 154 - 158

W 2000 roku, z inicjatywy ojca uczestnika T. P. (1) został przeprowadzony remont części domu mieszkalnego, znajdującej się na tej nieruchomości.

Remont ten polegał w szczególności na wzniesieniu dobudówki (obejmującej nowe pomieszczenia: kotłownię, łazienkę, korytarz i salon z kuchnią), wymianie instalacji (wyposażeniu dobudówki w instalacje – kanalizację, instalację elektryczną, C.O.), przebudowie dachu, wymianie okien i drzwi.

Prace przy remoncie wykonywane przez zatrudnioną ekipę i poszczególnych fachowców zostały opłacone przez T. P. (1). Szereg prac T. P. (1), uczestnik i członkowie rodziny wykonywali osobiście.

Ojciec wnioskodawczynie posiadał odpowiedni sprzęt do przetarcia drewna i zdarzyło się, że wykonał takie prace na rzecz prowadzonej budowy. Poza tym, nie uczestniczył w pracach budowlanych na nieruchomości małżonków.

Zdarzało się również, że sama wnioskodawczynie wykonywała pewne prace na budowie (w szczególności – mycie dachówek, malowanie desek).

W czasie remontu, wnioskodawczynie i uczestnik ponownie na pewien czas zamieszkali u rodziców wnioskodawczynie.

W 2005r. prace remontowe zostały przerwane.

dowód: zeznania świadków Z. D. z k. 127 – 127 odw., R. H. z k. 127 odw., W. M. z k. 127 odw. – 128, T. P. z k. 129 odw. – 130 odw. R. P. z k. 128 – 128 odw., D. P. z k. 128 odw. – 129, M. P. z k. 129 odw. T. P. z k. 129 odw. – 130 odw. J. U. z k. 130 odw., P. Z. z k. 131, K. Z. z k. 149, L. M. z k. 150 – 152, B. S. z k. 152 – 154, B. S. z k. 152 – 154, zeznania wnioskodawczynie z k. 154 - 158

Aktualna wartość nieruchomości według stanu z 28 grudnia 2012r wynosi 240 000 zł (oświadczenia na k. 126, oświadczenie na k. 202).

Aktualna wartość nieruchomości, stanowiących wyposażenie domu, według stanu z chwili ustania wspólności jest równa 5570 zł (szczegółowe wartości zostały wskazane w piśmie wnioskodawczynie z dnia 17 stycznia 2017r. na k. 83 – 83 odw., oświadczenie uczestnika co do zgody na przyjęcie tych wartości – na k.148).

bezsporne

W 2001r. ojciec uczestnika darował małżonkom samochód marki P. (...). Został on sprzedany w dniu 8 marca 2002r. za cenę 1450 zł.

Następnie, małżonkowie zakupili samochód marki O. (...) o nr rej. (...). Został on sprzedany przez uczestnika w dniu 10 czerwca 2016r. za cenę 1000 zł.

W trakcie trwania małżeństwa wnioskodawczyni i uczestnik nabyli samochód marki F. (...) o nr rej. (...), który miał służyć wnioskodawczyni do dojazdu do pracy w J.. Środki na zakup tego pojazdu zostały pożyczone od członków rodziny uczestnika.

Ponadto, nabyli motocykl marki Y., a także - łódkę wędkarską i przyczepkę do łodzi.

Wymienione wyżej ruchomości, o ile nie zostały sprzedane, pozostają w posiadaniu uczestnika.

dowód: umowa sprzedaży z k. 27, umowa sprzedaży z k. 28, poświadczone za zgodność z oryginałem odpisy dowodów rejestracyjnych z k. 29 – 31 i 32, zeznania świadka R. H. z k. 127 odw., częściowo – zeznania świadków R. P. z k. 128 – 128 odw., D. P. z k. 128 odw. – 129, M. P. z k. 129 odw. T. P. z k. 129 odw. – 130 odw., L. M. z k. 150 – 152, B. S. z k. 152 – 154, zeznania wnioskodawczyni z k. 154 - 158

Wg stanu z dnia ustania wspólności małżeńskiej i cen z chwili obecnej, samochód marki F. (...) jest wart – 12 500 zł, motocykl marki Y. – 4000 zł, łódka wędkarska – 2000 zł, przyczepka do łodzi 2500 zł.

bezsporne (oświadczenia na k. 59 odw., oświadczenie wnioskodawczyni co do motocykla Y. – w piśmie z k. 83 odw.)

Uczestnik nadal zamieszkuje na wspólnej nieruchomości. Zarabia miesięcznie ok. 2500 zł netto.

Wnioskodawczyni wyprowadziła się wraz z dziećmi i ponownie wyszła za mąż. Ma zapewnione potrzeby mieszkaniowe. Utrzymuje siebie i dzieci z wynagrodzenia za pracę w pełnym wymiarze czasu pracy oraz alimentów w wysokości 1000 zł miesięcznie.

bezsporne – potwierdzone dowodami w postaci wyroku rozwodowego z k. 6, zeznań wnioskodawczyni z k. 154 – 158 i uczestnika z k. 158 - 162

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o częściowo bezsporne twierdzenia wnioskodawcy i uczestniczki, przedłożone do akt dokumenty, które nie budziły wątpliwości Sądu i których autentyczność i treść nie została zakwestionowana przez strony, a także – w dużej mierze – na podstawie zeznań świadków i wyjaśnień złożonych przez A. S. (1) i M. P. (1) w charakterze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków Z. D., W. M., J. U., P. Z. i K. Z. stwierdzając, że brak jest podstaw do ich podważenia. Zeznania te były raczej ogólnikowe i dotyczyły w przeważającej mierze okoliczności, które nie były sporne pomiędzy stronami.

Z ostrożnością oceniał natomiast zeznania R. H., R. P., D. P., M. P. i T. P. (będących członkami najbliższej rodziny uczestnika) oraz L. M. i B. S. (będących członkami najbliższej rodziny wnioskodawczyni). Ostatecznie uznał je za wiarygodne w części, w jakiej nie pozostają w sprzeczności z bezspornymi twierdzeniami stron, pozostałymi zgromadzonymi w sprawie dowodami, w oraz zasadami doświadczenia życiowego. W rezultacie, zeznania te stanowiły podstawę ustaleń w szerokim zakresie, choć bez uwzględnienia ocen formułowanych pod adresem wnioskodawczyni i uczestnika.

Podobnie Sąd ocenił dowód z przesłuchania w charakterze stron A. S. i M. P..

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości (zgłoszony wyłącznie celem wysokości nakładu), uznając jego przeprowadzenie za zbędne (k. 162).

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o dokonanie podziału majątku wspólnego jest zasadny.

W świetle twierdzeń stron nie ulega wątpliwości, że z chwilą zawarcia związku małżeńskiego tj. w dniu 26 września 1998r. pomiędzy małżonkami powstał ustrój wspólności majątkowej i że wspólność ta następnie ustała z chwilą

uprawomocnienia się wyroku rozwodowego tj. w dniu 28 grudnia 2012r. Bezsprzecznie powstał w tym okresie majątek wspólny małżonków, choć już skład tego majątku i jego wartość były – przynajmniej na początkowym etapie sprawy – po części sporne.

Wnioskodawczyni i uczestnik nie wskazywali na okoliczności, które powodowałyby wcześniejsze ustanie wspólności ustawowej (zawarcie umów majątkowych, sądowe ustanowienie rozdzielności majątkowej, ubezwłasnowolnienie małżonka, ogłoszenie jego upadłości, orzeczenie separacji).

W konsekwencji orzeczenia rozwodu, istniejąca pomiędzy małżonkami współwłasność łączna, obejmująca cały ich majątek wspólny, z mocy samego prawa przekształciła się we współwłasność ułamkową. Zatem stosownie do treści art. 210 – 212 kc (których odpowiednie stosowanie nakazuje art. 1035 kc w zw. z art. 46 kro), każdy z małżonków może obecnie żądać zniesienia tej współwłasności i podziału majątku wspólnego.

Ustalenie składu i wartości majątku wspólnego jest w niniejszym postępowaniu obowiązkiem Sądu (art. 684 w zw. z art. 567 par. 3 kpc).

Sąd ustalił zatem, że zgodnie z załączonym odpisem z księgi wieczystej KW Nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych, w skład majątku wspólnego małżonków niewątpliwie wchodzi nieruchomości, położona w miejscowości S. gm. J..

Wbrew początkowym twierdzeniom uczestnika nie sposób przyjąć, że znajdująca się na tej nieruchomości (nie ukończona) część budynku mieszkalnego jest odrębną rzeczą, która nie należy do majątku wspólnego małżonków. Budynki wzniesione na gruncie stanowią bowiem co do zasady część składową gruntu (art. 48 kc) i nie mogą być tym samym odrębnym przedmiotem własności (art. 47 par. 1 kc).

Załączona do akt kopia oświadczenia wnioskodawczyni m.in. o „zrzeczeniu się domu” nie mogła stanowić podstawy do odmiennych ustaleń. Należy podzielić twierdzenie pełnomocnika wnioskodawczyni, że do skutecznego zrzeczenia się prawa własności nieruchomości konieczne było zachowanie formy aktu notarialnego (por.: uchylony art. 179 k.c.). Natomiast zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym zrzeczenie się nieruchomości w drodze jednostronnej czynności prawnej nie jest w ogóle możliwe (por. art. 902¹ k.c.).

Przeprowadzone postępowanie w istocie nie dało pewnej odpowiedzi na pytanie, kiedy i w jakich okolicznościach omawiane oświadczenie zostało złożone (były w tym zakresie prezentowane 3 różne wersje – przez wnioskodawczynię, uczestnika i świadka B. S.). Wątpliwości wzbudza przy tym zarówno wersja wnioskodawczyni, jak i uczestnika.

Nie zostało wykazane, aby rzeczywiście istniała potrzeba pozostawienia do dyspozycji uczestnika pewnej ilości kartek z podpisami wnioskodawczyni.

Natomiast twierdzenia uczestnika co do czasu sporządzenia oświadczenia są niespójne. Należy ponadto uznać, że propozycja spisania oświadczenia tej treści przez współmałżonka stanowi dowód poważnej utraty zaufania, wydaje się zatem mało wiarygodne, aby zostało ono sporządzone na 3 lata przed rozwodem. Na marginesie należy wskazać, że w tym właśnie czasie wnioskodawczyni podjęła pracę na pełen etat (tymczasem zdaniem uczestnika, to brak pracy miał być przyczyną konfliktu pomiędzy stronami).

Ostatecznie, uczestnik zmodyfikował swoje stanowisko w powyższym zakresie w ten sposób, że zgłosił roszczenie o rozliczenie nakładów czynionych z jego majątku osobistego (pochodzącego z darowizny uczynionej na jego rzecz przez ojca oraz związany z jego osobistym nakładem pracy) na majątek wspólny małżonków (art. 45 kro). Szczegółowe rozważania w zakresie dotyczącym tego roszczenia zawarte są w dalszej części uzasadnienia.

Wartość składnika majątkowego w postaci nieruchomości została określona bezspornie przez strony na kwotę 240 000 złotych.

Ponadto Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego weszły następujące składniki majątkowe, o wartościach ustalonych bezspornie przez strony:

- ruchomości stanowiące wyposażenie domu (por.: wartości w spisie na k. 83 – 83 odw. i oświadczenie na k. 148),
- samochód marki F. (...) (k. 59 odw.),
- motocykl marki Y. (k. 59 odw. i k. 83 odw.),
- łódź wędkarska (k. 59 odw.),
- przyczepka podłodziowa (k. 59 odw.).

Wbrew twierdzeniom uczestnika, brak jest dostatecznych podstaw do uznania, aby dwa ostatnie z wymienionych powyżej składników majątkowych stanowiły współwłasność w 1/2 D. P. (1).

Okoliczność ta była pomiędzy stronami sporna. Wersję prezentowaną przez uczestnika, poparli świadkowie będący członkami jego rodziny (r. P., D. P. i T. P.), natomiast wersja wnioskodawczyni znajdowała oparcie w zeznaniach L. M., ale także – w zeznaniach R. H. i M. P..

Wobec sprzecznych twierdzeń w tym zakresie, decydujące znaczenie należy przypisać treści przedłożonej kopii dowodu rejestracyjnego przyczepki, w której brak jest zapisu, aby jej współwłaścicielem był D. P. (1). Należy zauważyć, że pomimo iż oba te składniki znajdują się w posiadaniu uczestnika lub (ewentualnie) jego brata, uczestnik nie przedstawił dowodów z dokumentów (umów sprzedaży, faktur) potwierdzających, na czyją rzecz nastąpiło nabycie tych składników. Dlatego Sąd uznał, że również sama łódź (rzecz ściśle związana z przyczepką, służącą do jej transportu) została nabyta wyłącznie przez małżonków.

Powyższe stanowisko nie przesądza w żaden sposób kwestii rozliczeń, związanych z ewentualnym finansowaniem zakupu łodzi i przyczepki przez osoby trzecie, które jednak nie były przedmiotem niniejszego postępowania.

Z uwagi na fakt, że samochód marki O. (...) został sprzedany, Sąd uznał za składnik majątku wspólnego środki, które zostały uzyskane z jego sprzedaży (w wysokości 1000 zł), pomimo zgodnego ustalenia wartości samego samochodu na kwotę wyższą. Podkreślenia wymaga fakt, że wnioskodawczyni nie formułowała w niniejszej sprawie roszczeń związanych ze sprzedażą pojazdu poniżej jego rzeczywistej wartości. Jest oczywiste, że wraz z upływem czasu wartość samochodów spada.

Na marginesie tylko należy zauważyć, że złożone przez uczestnika podpisane przez wnioskodawczynię oświadczenie o zrzeczeniu się m.in. samochodu nie precyzuje, jakiego samochodu oświadczenie to dotyczy.

Kolejną kwestią wymagającą rozstrzygnięcia był sposób podziału majątku wspólnego.

Należy zauważyć, że wnioskodawca i uczestniczka nie żądali fizycznego podziału nieruchomości oraz co do zasady zgadzali się na to, aby wszystkie składniki majątku wspólnego przypadły uczestnikowi, który zamieszkuje na nieruchomości i w którego posiadaniu znajdują wspólne ruchomości, za spłatą wnioskodawczyni. Sąd uwzględnił zgłaszane w tym zakresie wnioski uznając, że brak jest ku temu przeszkód natury prawnej, zaś rozstrzygnięcie to nie krzywdzi żadnej ze stron.

W dalszej kolejności Sąd rozpatrywał zgłoszone przez uczestnika żądania rozliczenia nakładów, poczynionych przez niego z majątku osobistego na majątek wspólny (art. 45 kro).

Nakłady te miały być dokonywane ze środków finansowych, przekazanych uczestnikowi przez jego ojca, celem sfinansowania przebudowy i remontu domu na nieruchomości stron, jak i obejmowały osobistą pracę świadczoną przez T. P. (1) (i innych członków rodziny) na rzecz syna pod tytułem darmym. Uczestnik wspominał również o

własnym nakładzie pracy przy tej budowie, którego zakresu jednak bliżej nie określił. Zdaniem uczestnika, nakłady te miały spowodować wzrost wartości nieruchomości łącznie o kwotę 220 000 zł.

Odnosząc się do tego żądania wnioskodawczyni twierdziła, że środki na prowadzenie prac budowlanych były w istocie przekazywane obojgu małżonkom do ich majątku wspólnego, z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych całej rodziny. Taki cel miała również świadczona na ich rzecz nieodpłatnie praca przy remoncie.

Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 33 ust. 2 kro, przedmioty majątkowe nabyte przez małżonka przez darowiznę należą do majątku osobistego, chyba że darczyńca inaczej postanowił.

W ocenie Sądu, fakt przekazywania przez T. P. (1) (lub jego małżonkę) środków finansowych na remont **wspólnego domu** wnioskodawczyni i uczestnika świadczy o tym, że środki te nie były przeznaczone tylko dla jednego małżonków. Przeprowadzone w sprawie dowody w postaci zeznań świadków (D. P., R. P.) nie stanowią dostatecznej podstawy do uznania, że były czynione darowizny wyłącznie na rzecz uczestnika, z pominięciem wnioskodawczyni.

Należy zauważyć, że nawet zeznania innych członków najbliższej rodziny (R. H., M. P.) wskazują na fakt, że dom był przebudowywany i remontowany „dla rodziny”, „dla wszystkich”, a nie wyłącznie „dla syna”. M. P. (3) podał, że „na początku jak wszystko było dobrze to miało być na całe małżeństwo”.

Sam T. P. (1) twierdził, że decyzja o zakupie domu była podjęta po to, aby „uratować to małżeństwo”, że robił wszystko to dla syna, żeby „syn miał zapewnienie bytu dla rodziny”, bo „dla nas rodzina jest najważniejsza”. Cała ich rodzina przy tym pracowała i robili to po to, aby „oni mieszkali, po to, aby syn wracał do domu jak człowiek”.

Odmiennych wniosków nie uzasadnia treść załączonego oświadczenia „o zrzeczeniu się” domu, które miało być złożone przez wnioskodawczynię. Zawarte w nim stwierdzenie, że udział wnioskodawczyni był znikomy nie stanowi podstawy do jednoznacznego i pewnego potwierdzenia, że rodzice uczestnika dokonywali darowizny tylko na jego rzecz, z pominięciem wnioskodawczyni (art. 65 k.c.). Sformułowanie zawarte w oświadczeniu ma bardzo ogólny charakter (dotyczy – jak się wydaje – tylko domu i całego domu). Skoro jednak wnioskodawczyni miała „zrzec się domu”, musiała być przekonana o tym, że ten dom do niej w całości należy.

Także w świetle zasad doświadczenia życiowego mało prawdopodobne wydaje się, aby przekazując środki na przebudowę i remont domu lub wykonując nieodpłatnie prace przy tym remoncie R. i T. P. (1) chcieli pominąć potrzeby mieszkaniowe synowej, zwłaszcza że przekazywanie tych środków miało miejsce na długo przed rozводом stron, a relacje wnioskodawczyni z teściami przez cały okres trwania małżeństwa były bardzo dobre (co przyznał wprost uczestnik w trakcie przesłuchania).

Całokształt podejmowanych przez rodziców uczestnika działań świadczy o tym, że chcieli wesprzeć rodzinę syna, polepszyć jej sytuację materialną i warunki mieszkaniowe, a nawet pomóc w utrzymaniu. Postawę taką prezentowali przez całe lata trwania małżeństwa, także w okresie zamieszkiwania małżonków w domu rodziców wnioskodawczyni (w którym nieodpłatnie ojciec uczestnika wyremontował pokój dla małżonków). Być może jakieś znaczenie przy podejmowaniu decyzji o szerokim zakresie pomocy dla małżonków miał fakt, że uczestnik nie miał dobrych relacji z teściami, jednakże w ocenie Sądu, nie był to wyłączny motyw ich postępowania. Należy zauważyć, że w chwili podejmowania tych decyzji małżonkowie już mieli dziecko. Zeznania T. P. (1) przekonują zaś o tym, że przywiązuje on wielką wagę do wartości jaką stanowi rodzina i jego szczerą intencją było działanie właśnie dla dobra tej rodziny.

Należy pamiętać, że ojciec (lub rodzice) uczestnika sfinansowali również w dużej części sam zakup nieruchomości, na której następnie został przeprowadzony remont, mimo że brak było jakichkolwiek przeszkód prawnych do tego, aby darować nieruchomość wyłącznie synowi. Wsparcie rodziców uczestnika nie dotyczyło zresztą samej budowy domu, bo – jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego – R. i T. P. (1) także pomagali małżonkom w utrzymaniu (por.: zeznania świadka T. P.) i w inny sposób (np. udostępniając ciągnik celem przywiezienia drzewa z lasu).

W tym stanie rzeczy, powyższy wniosek o rozliczenie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny podlegał oddaleniu.

Uczestnik zgłaszał również wniosek o rozliczenie nakładów z majątku osobistego w wysokości 1450 zł. Kwota ta stanowiła środki pochodzące ze sprzedaży samochodu osobowego marki P. (...). Należy zauważyć jednak, że uczestnik nie sprecyzował, na nabycie jakiego konkretnego składnika majątkowego środki te zostały przeznaczone (w jaki sposób zwiększyły wartość wspólnego majątku). Należy zatem założyć, że nawet jeżeli kwota ta należała do majątku osobistego uczestnika, to została ona zużyta w celu zaspokojenia potrzeb rodziny.

Należy także zauważyć, że z zeznań świadków D. P. wprost wynika, że samochód został dany obojgu małżonkom. Natomiast R. P. i T. P. potwierdzili, że był on użytkowany również przez wnioskodawczynię.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych przepisów, Sąd ustalił skład majątku wspólnego stron oraz wartość jego poszczególnych składników jak w pkt I sentencji postanowienia.

W tym samym punkcie orzekł o podziale tych składników pomiędzy wnioskodawcę i uczestniczkę w ten sposób, że przyznał je uczestnikowi na wyłączną własność.

Z przyczyn, o których była mowa powyżej, Sąd oddalił wnioski uczestnika o zwrot nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny (pkt II sentencji postanowienia).

W związku z powyższym, zachodziła konieczność zasądzenia na rzecz wnioskodawczyni spłaty w wysokości wskazanej w pkt III sentencji postanowienia. Wartość tej spłaty wyliczono w sposób następujący:

267 320 zł (wartość składników majątkowych przyznanych uczestnikowi) : 2 = **133 660 zł**

Sąd nie znalazł podstaw do obniżenia spłaty zasądzonej od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni. W ocenie Sądu, przeprowadzone dowody nie dawały podstaw do uznania, aby wnioskodawczyni zaniedbywała obowiązki wobec rodziny. W szczególności, trudno czynić zarzut, że kontynuowała edukację, skoro działania te były podjęte w celu uzyskania w przyszłości zatrudnienia i polepszenia możliwości zarobkowania. Trudno także zakwestionować wkład wnioskodawczyni w prowadzenie domu i opiekę nad dziećmi (co potwierdzają choćby materiały zgromadzone w aktach sprawy o rozwód i załączona dokumentacja lekarska). Doświadczenie życiowe nakazuje przyjąć, że przedwczesne urodzenie dziecka może łączyć się z różnymi, często poważnymi problemami w jego dalszym rozwoju. Nie ulega wątpliwości, że taka sytuacja wymaga od rodziców szczególnej uwagi i dbałości o ten rozwój.

Brak jest podstaw do ustalenia, że rodzice wnioskodawczyni nie udzielali małżonkom (zwłaszcza samej wnioskodawczyni) wsparcia, choć z pewnością czynili to w dużo mniejszym zakresie, z uwagi na mniejsze możliwości finansowe (fakt korzystania z pomocy matki w istocie potwierdzili zarówno uczestnik, jak i T. P.).

Z uwagi sytuację materialną uczestnika (wysokość osiąganych przez niego zarobków), na podstawie art. 212 par. 2 k.p.c., Sąd odroczył spełnienie świadczenia na okres 18 miesięcy. W ocenie Sądu, termin ten będzie wystarczający dla podjęcia działań w celu uzyskania przez uczestnika środków na uiszczenie zasądzonej na rzecz wnioskodawczyni spłaty, choćby w drodze sprzedaży nieruchomości.

O kosztach postępowania orzeczono po myśli art. 520 par. 1 kpc.

SSR Anna Kabzińska

Zarządzenie/

1. (...)

2. (...)

3. (...)